TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Hội nhập quốc tế và thu hút FDI bền vững: Vai trò chiến lược của VAPEDCO

06:57 08/11/2025

Trong bối cảnh ASEAN đang trở thành điểm đến thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI), Việt Nam nổi lên như một điểm sáng nhờ lợi thế ổn định chính trị và hội nhập sâu rộng.

Tuy nhiên, cạnh tranh trong khu vực đang ngày càng khốc liệt, đòi hỏi tư duy và cách làm mới. Phóng viên đã có cuộc trao đổi với ông Phạm Hồ Bắc - Giám đốc Trung tâm Phát triển và Hợp tác Kinh tế Tư nhân Việt Nam - ASEAN (VAPEDCO) về bức tranh FDI hiện nay với những cơ hội và thách thức hội nhập, vai trò chiến lược của VAPEDCO trong việc nâng tầm doanh nghiệp Việt.

Ông Phạm Hồ Bắc Giám đốc trung tâm VAPEDCO, tham gia Hội chợ Mùa Thu năm 2025.

Thưa ông, ông đánh giá thế nào về tình hình thu hút FDI hiện nay tại Việt Nam so với các nước ASEAN?

Hiện tại, dòng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) vào Việt Nam vẫn giữ được đà tăng trưởng tích cực, đặc biệt nổi bật trong các lĩnh vực như sản xuất công nghệ cao, năng lượng tái tạo, hạ tầng logistics và dịch vụ tài chính. Việt Nam đang nằm trong nhóm ba quốc gia thu hút FDI lớn nhất khu vực ASEAN, chỉ đứng sau Singapore và Indonesia.

Tuy nhiên, bức tranh FDI trong khu vực đang có những chuyển động đáng chú ý. Indonesia và Malaysia đang đẩy mạnh chính sách thu hút đầu tư vào các ngành công nghiệp xanh và bán dẫn; Thái Lan thì tập trung vào lĩnh vực ô tô điện và chuỗi cung ứng. Trong bối cảnh đó, lợi thế của Việt Nam - như sự ổn định chính trị, chi phí lao động cạnh tranh và mạng lưới thông qua hơn 15 hiệp định thương mại tự do (FTA) vẫn rất đáng kể.

Tuy vậy, cuộc đua FDI trong ASEAN ngày càng khốc liệt. Để giữ vững và nâng cao năng lực cạnh tranh, Việt Nam không thể chỉ dựa vào ưu đãi thuế hay đất đai, mà cần tập trung nâng cao chất lượng hạ tầng, đào tạo nguồn nhân lực và cải thiện năng lực quản trị tại các địa phương. Đồng thời, cần linh hoạt vận dụng chính sách "ngoại giao cây tre" - mềm dẻo nhưng kiên định để đạt được mục tiêu phát triển kinh tế mà vẫn giữ được thế cân bằng trong bối cảnh địa chính trị phức tạp.

Ông Phạm Hồ Bắc Giám đốc trung VAPEDCO, chụp ảnh tại gian hàng Hội chợ Mùa Thu năm 2025.

Theo ông, doanh nghiệp Việt cần thay đổi như thế nào để hội nhập sâu với thị trường quốc tế?

Dù đã có những bước tiến đáng kể, nhiều doanh nghiệp Việt vẫn còn hạn chế về năng lực quản trị, tiêu chuẩn quốc tế và khả năng tham gia chuỗi giá trị toàn cầu - đặc biệt yếu ở khía cạnh pháp lý quốc tế. Nhiều bài học đắt giá trong hội nhập đã cho thấy, để không bị tụt lại phía sau, các doanh nghiệp cần có những thay đổi mang tính chiến lược.

Ba hướng thay đổi cần được ưu tiên:

Một là tư duy quốc tế hóa doanh nghiệp: Doanh nghiệp Việt không chỉ dừng ở việc xuất khẩu sản phẩm, mà cần hướng tới việc "xuất khẩu mô hình kinh doanh" - xây dựng thương hiệu bền vững, tiêu chuẩn hóa quy trình và triển khai hệ thống quản trị ESG (môi trường – xã hội – quản trị) phù hợp với các chuẩn mực toàn cầu.

Hai là chuyển đổi số và đổi mới công nghệ: Việc ứng dụng công nghệ như AI, dữ liệu lớn, tự động hóa sẽ giúp doanh nghiệp nâng cao hiệu suất, giảm chi phí và tăng khả năng thích ứng.

Ba là hợp tác công – tư (PPP) và liên kết khu vực: Thay vì cạnh tranh đơn lẻ, doanh nghiệp Việt cần biết cách hợp tác với các đối tác trong khu vực ASEAN để cùng mở rộng thị trường và chia sẻ nguồn lực.

Tóm lại, cần một bước chuyển tư duy: từ sản xuất để bán sang sáng tạo để dẫn đầu – đó là con đường hội nhập bền vững và phát triển dài hạn.

Trung tâm VAPEDCO đã hỗ trợ doanh nghiệp Việt như thế nào trong thời gian qua?

Trung tâm Phát triển và Hợp tác Kinh tế Tư nhân Việt Nam - ASEAN (VAPEDCO) được thành lập nhằm kết nối nguồn lực tư nhân trong nước với các đối tác quốc tế, đặc biệt trong lĩnh vực đầu tư, phát triển dự án và chuyển giao công nghệ.

Thời gian qua, chúng tôi đã thực hiện một số nhiệm vụ chủ chốt:

Hỗ trợ doanh nghiệp trong việc lập dự án đầu tư, tư vấn pháp lý, quy hoạch và kết nối với các nhà đầu tư chiến lược quốc tế;

Phối hợp với nhiều địa phương như Hà Tĩnh, Nghệ An, Bình Định cũ, Quảng Nam cũ… triển khai các dự án quy mô trong lĩnh vực văn hóa, du lịch, đô thị, công nghiệp và nông nghiệp công nghệ cao;

Tổ chức đào tạo, tư vấn và các diễn đàn kinh tế tư nhân nhằm cung cấp thông tin chính sách, nâng cao năng lực cạnh tranh và mở rộng hợp tác quốc tế cho doanh nghiệp.

Không chỉ là cầu nối, VAPEDCO còn tham gia điều phối các mô hình hợp tác công – tư (PPP), giúp doanh nghiệp tư nhân tham gia vào các dự án lớn một cách bài bản, minh bạch và hiệu quả.

Trong giai đoạn tới, VAPEDCO có kế hoạch gì nhằm hỗ trợ doanh nghiệp Việt và kết nối với các nhà đầu tư quốc tế?

Giai đoạn 2025-2030, VAPEDCO định hướng trở thành một trong những đơn vị điều phối và xúc tiến đầu tư đa quốc gia hàng đầu trong khối ASEAN. Chúng tôi tập trung vào ba trụ cột chính:

Thứ nhất, xây dựng nền tảng "Liên minh Doanh nghiệp ASEAN – Việt Nam":

Kết nối các nhà đầu tư chiến lược từ Singapore, Malaysia, Thái Lan, Indonesia… với doanh nghiệp Việt trong các lĩnh vực ưu tiên như hạ tầng, du lịch, năng lượng và đô thị thông minh.

Thứ hai, thiết lập các "Trung tâm Hỗ trợ đầu tư địa phương" (Local Investment Support Office):

Hỗ trợ chính quyền địa phương trong việc chuẩn bị dự án, hoàn thiện hồ sơ pháp lý, tìm kiếm nguồn vốn và tư vấn triển khai theo các mô hình quốc tế như PPP, BOT, BOO…

Thứ ba, đồng hành cùng doanh nghiệp Việt trong quá trình hội nhập sâu:

Hỗ trợ về quản trị tài chính quốc tế, tiếp cận các nguồn vốn từ quỹ đầu tư khu vực và toàn cầu, đồng thời thúc đẩy xây dựng hệ sinh thái hợp tác giữa Nhà nước – doanh nghiệp – viện nghiên cứu – đối tác quốc tế.

Mục tiêu lớn nhất của chúng tôi là góp phần đưa Việt Nam trở thành điểm đến đầu tư an toàn – ổn định – sinh lợi bền vững trong khu vực, đồng thời giúp doanh nghiệp Việt nâng tầm và hội nhập sâu vào chuỗi giá trị toàn cầu.

Trân trọng cảm ơn ông!

Minh Anh *(thực hiện)*